

Common Language Resources and Technology Infrastructure the Netherlands (CLARIN-NL)

SAMENWERKINGSOVEREENKOMST

TUSSEN: **Universiteit van Utrecht**, meer in het bijzonder voor

- **Utrecht institute of Linguistics OTS (Uil-OTS)**
- **Landelijke Onderzoeksschool Taalkunde (LOT)**

hierna genoemd "UU" en/of "Hoofdcontractant"

EN **Max Planck Instituut voor Psycholinguïstiek**

hierna genoemd "MPI" en/of "Partner"

EN **Meertens Instituut (KNAW)**

hierna genoemd "Meertens" en/of "Partner"

EN **Huygensinstituut (KNAW)**

hierna genoemd "Huygens" en/of "Partner"

EN **Data Archiving and Networked Services (KNAW)**

hierna genoemd "DANS" en/of "Partner"

EN **Fryske Akademy (KNAW)**

hierna genoemd "FA" en/of "Partner"

EN **Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren**

hierna genoemd "DBNL" en/of "Partner"

EN **Stichting Instituut voor Nederlandse Lexicologie**

hierna genoemd "INL" en/of "Partner"

EN **Radboud Universiteit Nijmegen**, meer in het bijzonder voor

- **Centre for Language and Speech Technology (CLST)**
- **Centre for Language Studies (CLS)**

hierna genoemd "RU" en/of "Partner"

EN **Universiteit van Amsterdam, Faculteit der Geesteswetenschappen**, meer in het bijzonder voor

- **Amsterdam Center for Language and Communication (ACLC)**

hierna genoemd "ACLC" en/of "Partner"

EN **Universiteit van Groningen**, meer in het bijzonder voor

- **Center for Language and Cognition (CLCG)**

hierna genoemd "UG" en/of "Partner"

EN **Universiteit van Leiden**, meer in het bijzonder voor

- **Leiden University Centre of Linguistics (LUCL)**

hierna genoemd "UL" en/of "Partner"

EN **Universiteit van Tilburg**, meer in het bijzonder voor

- **Tilburg centre for Creative Computing (TiCC)**

hierna genoemd "UvT" en/of "Partner"

EN **Universiteit van Twente**, meer in het bijzonder voor

- **Human Media Interaction Group (HMI)**

hierna genoemd "UT" en/of "Partner"

EN **Katholiek Documentatie Centrum**

hierna genoemd "KDC" en/of "Partner"

EN **Koninklijke Bibliotheek**

hierna genoemd "KB" en/of "Partner"

EN **Veteraneninstituut**

hierna genoemd "Veteraneninstituut" en/of "Partner"

EN **Vereniging voor Christelijk Hoger Onderwijs, Wetenschappelijk Onderzoek en Patiëntenzorg, de Faculteit der Letteren van de Vrije Universiteit**

hierna genoemd "VU" en/of "Partner"

Hierna samen genoemd "Partners", als collectief aangeduid als het "Consortium", en ieder afzonderlijk als "Partner"

Overwegende dat

de European Strategy Forum for Research Infrastructures (ESFRI) een roadmap heeft opgesteld voor infrastructuurprojecten en een eerste oproep (2006/2007) heeft uitgeschreven voor projecten op de roadmap onder het FP7 Capacities Specific Programme of the European Commission, om een voorbereidingsfase te implementeren;

in deze oproep subsidie werd verleend aan het CLARIN voorbereidende project (CLARIN-prep) dat als belangrijkste niet-technische doel heeft om de deelnemende landen ertoe te brengen zich te committeren aan de gezamenlijke constructie en exploitatie van de CLARIN infrastructuur;

in Nederland de 'Commissie Nationale Roadmap Grootschalige Onderzoeksfaciliteiten', ook gekend als 'Commissie Van Velzen', opgezet is en in december 2007 acht projecten, waaronder CLARIN, heeft geïdentificeerd die Nederland financieel zou moeten steunen;

de CLARIN vertegenwoordiger in Nederland (UIL-OTS, Universiteit Utrecht) in juni 2008 gevraagd is om een voorstel uit te werken voor een project voor de Nederlandse bijdrage aan de CLARIN-infrastructuur, resulterend in een voorstel van de Hoofdcontractant en andere Partners voor het project CLARIN-NL (hierna "Project" genoemd), ingediend in september 2008;

dit Project beoordeeld is door een NWO-SenterNovem adviescommissie ('Commissie Van Duinen') die geadviseerd heeft het Project financieel te steunen;

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ('OCW') op 28 november 2008 besloten heeft de aanbevelingen van de 'Commissie Van Duinen' over te nemen, en NWO gevraagd heeft de geselecteerde projecten te financieren;

NWO, Financier van het Project, via haar Toezeggingsbrief van 9 juli 2009, de projectbegroting heeft vastgelegd op 9.010.000 (zegge: negen miljoen tienduizend) euro.

Partners in deze Overeenkomst de modaliteiten van de samenwerking tot uitvoering van het Project evenals hun wederzijdse rechten en plichten in het kader van het Project wensen te regelen;

wordt het volgende overeengekomen:

Artikel 1 Effectieve Datum

- 1.1. *De Effectieve Datum van deze Overeenkomst wordt vastgesteld op de laatste datum van ondertekening door de Partners.*

Artikel 2 Voorwerp

- 2.1. *Deze Overeenkomst heeft tot voorwerp de uitvoeringsmodaliteiten van het Project te regelen, in overeenstemming met de Toezeggingsbrief. De Toezeggingsbrief is in Bijlage C toegevoegd.*
- 2.2. *Elke Partner verbindt zich ertoe het Project uit te voeren volgens de bepalingen van de Toezeggingsbrief en de bepalingen van deze Overeenkomst en in overeenstemming met het CLARIN-NL Meerjarenwerkplan (Bijlage D).*

Artikel 3 Project Management

- 3.1. *In overeenstemming met de Toezeggingsbrief wordt UIL-OTS Universiteit Utrecht aangeduid als “Hoofdcontractant” en staat daardoor in voor de coördinatie van de verslaggeving en van de financiële, administratieve & technisch-wetenschappelijke opvolging. Door het Bestuur wordt een Programmadirecteur voorgesteld, die namens de Hoofdcontractant zal instaan voor de vervulling van alle administratieve, financiële en technisch-wetenschappelijke verplichtingen.*
- 3.2. *De Hoofdcontractant stelt een CLARIN-NL voorbereidingscommissie samen bestaande uit onderzoekers met ruime bestuurlijke en/of relevante technische ervaring.*
- 3.3. *De CLARIN-NL voorbereidingscommissie zal een bestuurlijke structuur inrichten bestaande uit:*
 - *Bestuur*
 - *Uitvoerend Bestuur (Executive Board, “EB”)*
 - *Nationaal Adviespanel (“NAP”)*
 - *Internationaal Adviespanel (“IAP”).*
- 3.4. *De initiële samenstelling van de EB, Bestuur, NAP en IAP wordt bepaald door de CLARIN-NL voorbereidingscommissie.*
- 3.5. *Alle Partners gaan akkoord met de bestuurlijke inrichting en de initiële samenstelling van de bestuurslichamen.*
- 3.6. *De organisatie waar een lid van het EB aangesteld is wordt vergoed voor de werkzaamheden en eventuele reis- en verblijfskosten van het EB-lid, volgens een schema op te stellen door het EB en goed te keuren door het Bestuur.*
- 3.7. *De reiskosten van leden van het Bestuur en het NAP worden direct vergoed aan de leden zelf. Voor reiskosten zullen de kosten van een retourreis per openbaar vervoer 1^e klas tussen vertrekplaats en vergaderplaats aangehouden worden als basis voor de vergoeding. Dit zal in de meeste gevallen gebeuren*

op basis van een aanwezigheidsregistratie, maar occasioneel op basis van een door een lid in te dienen declaratie. Voor vergoeding van verblijfskosten is vooraf toestemming van de EB nodig. Vergoeding van verblijfskosten geschiedt op basis van een declaratie gestaafd door bewijsstukken.

- 3.8. *De kosten voor reis- en verblijfskosten van IAP-leden zullen vergoed worden na indiening van een declaratie gestaafd door bewijsmiddelen.*
- 3.9. *De leden van de bestuurslichamen nemen zitting op persoonlijke titel. Zij representeren niet de organisatie waar zij bij in dienst zijn, worden bij uittreden niet automatisch vervangen door een collega uit dezelfde organisatie, en blijven lid ook als ze uit dienst treden bij hun organisatie.*
- 3.10. *De leden van een bestuurslichaam kunnen zich occasioneel laten representeren door een collega of door een ander lid van het bestuurslichaam.*
- 3.11. *Vergaderingen en besluiten van een bestuurslichaam zijn slechts geldig indien een quorum van twee derde (2/3) van zijn leden aanwezig of vertegenwoordigd is.*
- 3.12. *Er wordt zoveel mogelijk gestreefd naar consensus over te nemen besluiten in de bestuurslichamen.*
- 3.13. *In geval geen consensus kan worden bereikt worden besluiten genomen bij gewone meerderheid van stemmen.*
- 3.14. *Ingeval van staking van stemmen zal de stem van de voorzitter doorslaggevend zijn.*
- 3.15. *Stemmen kan geschieden op vergaderingen met fysieke aanwezigheid van de leden, maar ook via teleconferenties, via e-mail of andere communicatiemiddelen, zulks ter beoordeling van het bestuurslichaam zelf.*
- 3.16. *Organisaties die willen toetreden tot het Consortium dienen daartoe een gemotiveerd verzoek in bij het EB. De motivatie moet bestaan uit een beschrijving van de bijdrage die de organisatie kan leveren aan CLARIN-NL in het bijzonder en aan de CLARIN infrastructuur in het algemeen. De EB verwittigt het Bestuur en de andere Partners van het verzoek. Het Bestuur zal overwegingen van de Partners in beschouwing nemen maar zelfstandig beslissen over het goedkeuren van de toetreding.*
- 3.17. *Een organisatie wordt een nieuwe Partner van het Consortium door het ondertekenen van een overeenkomst met de Hoofdcontractant waarvoor een model is opgenomen in Bijlage B.*
- 3.18. *Een Partner kan het Consortium verlaten na goedkeuring door het Bestuur van een schriftelijk ingediend gemotiveerd verzoek hiertoe. De Partner dient alle door deze Partner in het kader van het Project aangegane verplichtingen volledig nagekomen te zijn. Als het verlaten van deze Partner een goede voortzetting van het Project in gevaar brengt, zal deze Partner met het Bestuur een overgangsregeling treffen.*

Artikel 4 Het Bestuur

- 4.1. *Het Bestuur bestaat uit senior onderzoekers en andere experts in de geesteswetenschappen en in bestuurlijke zaken.*
- 4.2. *Het Bestuur bestaat uit maximaal 10 leden*
- 4.3. *Het Bestuur kiest een Voorzitter uit haar midden.*
- 4.4. *Het Bestuur komt minimaal twee maal per jaar bijeen.*
- 4.5. *Strategische beslissingen worden genomen door het Bestuur.*
- 4.6. *Het Bestuur is verantwoordelijk naar de Financier.*
- 4.7. *Het Bestuur stelt jaarlijks de Jaarbegroting vast.*
- 4.8. *Het Bestuur stelt jaarlijks het Jaarlijks Technisch-Inhoudelijk Verslag vast.*
- 4.9. *Het Bestuur stelt jaarlijks het Jaarlijks Financieel Verslag vast.*
- 4.10. *Het Bestuur besluit over de benoeming van leden in de bestuurlijke lichamen (EB, NAP, IAP), met uitzondering van de initiële samenstelling.*
- 4.11. *Het Bestuur ziet toe op de voortgang van het Project als geheel.*
- 4.12. *Het Bestuur treedt op als bemiddelaar in gevallen van geschillen.*
- 4.13. *Het Bestuur kent indien nodig nieuwe taken toe aan bestuurlijke lichamen.*
- 4.14. *Het Bestuur stelt de procedure vast voor het vermijden van belangenconflicten.*
- 4.15. *Het Bestuur besluit over het toelaten van nieuwe Partners.*
- 4.16. *Het Bestuur besluit over alles binnen het Project waarover deze Overeenkomst geen uitsluitel geeft.*
- 4.17. *Het Bestuur mandateert de EB besluiten te nemen namens het Bestuur over aanstellingen en financiële zaken voorzover deze in overeenstemming zijn met de door het Bestuur goedgekeurde Jaarbegroting.*
- 4.18. *De bestuursvergaderingen worden gewoonlijk bijgewoond door de Programmadirecteur en de CLARIN Europese coördinator als informanten / observators.*

Artikel 5 De Executive Board

- 5.1. *De Executive Board (EB) bestaat uit vier leden met specifieke expertise op het gebied van projectmanagement, geesteswetenschappelijk onderzoek, en/of technische onderzoeksinfrastructuren.*
- 5.2. *De EB vergadert frequent (gewoonlijk eenmaal per twee weken) en houdt ook op andere manieren regelmatig onderling contact.*
- 5.3. *De EB kiest een Voorzitter uit haar leden, niet zijnde de Programmadirecteur.*
- 5.4. *De Programmadirecteur is lid van het EB. Diens verantwoordelijkheden zijn beschreven in Artikel 6.*
- 5.5. *De andere leden van het EB hebben specifieke subtaken in hun opdracht, bijv. technische coördinatie, liaison naar de geesteswetenschappen, disseminatie, educatie, bewustmaking, IPR, etc.*
- 5.6. *Het EB bereidt het meerjarenplan voor inclusief succescriteria voor de evaluatie van het Project.*
- 5.7. *Het EB vertaalt het meerjarenplan in jaarlijkse werkplannen.*

- 5.8. *Het EB initieert, coördineert en realiseert de definitie en toekenning van subprojecten.*
- 5.9. *Het EB neemt besluiten namens het Bestuur over aanstellingen en financiële zaken in overeenstemming met de door het Bestuur vastgestelde Jaarbegroting.*
- 5.10. *Het EB ziet toe op de voortgang van toegekende subprojecten.*
- 5.11. *Het EB organiseert evaluaties van het totale Project.*
- 5.12. *Het EB geeft Derden opdracht om bepaalde diensten te verlenen.*
- 5.13. *Het EB ontwikkelt een procedure voor het voorkomen van belangenconflicten.*
- 5.14. *Het EB stelt jaarlijks een technisch-inhoudelijk en een financieel verslag op dat ter goedkeuring aan het Bestuur wordt voorgelegd en na goedkeuring ter beschikking gesteld wordt aan de Financier.*

Artikel 6 De Programmadirecteur

- 6.1. *De Programmadirecteur heeft de volledige en finale verantwoordelijkheid voor het behalen van de doelstellingen van het CLARIN-NL Project.*
- 6.2. *De Programmadirecteur is verantwoordelijk voor het effectief functioneren van de resulterende infrastructuur.*
- 6.3. *De Programmadirecteur is verantwoordelijk voor de dagelijkse coördinatie van activiteiten.*
- 6.4. *De Programmadirecteur is verantwoordelijk voor de implementatie van evaluatieprocedures.*
- 6.5. *De Programmadirecteur is verantwoordelijk voor de financiën van het Project.*
- 6.6. *De Programmadirecteur is verantwoordelijk voor het personeel dat aangesteld wordt bij de Hoofdcontractant in het kader van het Project.*
- 6.7. *De Programmadirecteur onderhoudt regelmatig contact met het Bestuur, het NAP en het IAP, bereidt hun vergaderingen voor, en stemt belangrijke beslissingen met hen af.*

Artikel 7 Het Nationaal AdviesPanel

- 7.1. *Het Nationaal AdviesPanel (NAP) bestaat uit 15-20 leden uit de gebieden van de taal- en spraaktechnologie, onderzoeksinfrastructuren, en de linguïstiek en de overige geesteswetenschappen in Nederland.*
- 7.2. *Minimaal 50% van het NAP dient te bestaan uit beoogde gebruikers van de CLARIN-NL infrastructuur (onderzoekers op het gebied van de taalkunde en de overige geesteswetenschappen).*
- 7.3. *Het NAP kiest een voorzitter uit zijn midden.*
- 7.4. *Het NAP vergadert circa vijf maal per jaar.*
- 7.5. *Het NAP geeft aanbevelingen met betrekking tot de te nemen stappen om de technische infrastructuur te realiseren, en adviseert het bestuur over de in de infrastructuur aan te bieden diensten en data, de gebruikersnoden, het creëren*

van expertisecentra, en over disseminatie, educatie en bewustwordingsfaciliteiten.

- 7.6. *Het NAP evalueert en rangschikt subprojectvoorstellen op basis van de ingediende voorstellen en het advies van het IAP en neemt daarbij in het bijzonder de specifieke onderzoekssituatie in Nederland in beschouwing. Het brengt deze evaluatie en rangschikking als advies uit aan het Bestuur.*
- 7.7. *Het NAP ziet toe op de voortgang van het jaarlijks werkplan en brengt hierover aanbevelingen uit aan het Bestuur.*

Artikel 8 Het Internationaal AdviesPanel

- 8.1. *Het Internationaal AdviesPanel (IAP) bestaat uit circa acht leden van buiten Nederland.*
- 8.2. *De leden van het IAP zijn prominente en ervaren onderzoekers op het gebied van de creatie van onderzoeksinfrastructuren voor linguïstiek en geesteswetenschappen en CLARIN, experts in linguïstiek, in geesteswetenschappen, en/of IPR-kwesties.*
- 8.3. *Het IAP adviseert het Bestuur in internationale kwesties, bijv. wat betreft samenwerking, coördinatie en harmonisatie met andere internationale of nationale initiatieven en programma's.*
- 8.4. *Het IAP evalueert en rangschikt subprojectvoorstellen resulterend in een advies daaromtrent aan het Bestuur.*

Artikel 9 Verslaggeving en evaluatie

- 9.1. *De EB bereidt jaarlijks een inhoudelijk en financieel verslag voor dat voorgelegd wordt aan het Bestuur en na goedkeuring door het Bestuur verstuurd wordt aan de Financier.*
- 9.2. *Elke Partner verbindt zich ertoe om uiterlijk veertien kalenderdagen voorafgaand aan de datum waarop een verslag zoals bedoeld in artikel 9.1 bij het Bestuur dient te worden ingediend, alle daartoe vereiste gegevens over zijn aandeel in de uitvoering van het Project aan de EB te sturen.*
- 9.3. *De Hoofdcontractant en de Partners verbinden zich ertoe hun medewerking te verlenen aan de evaluaties van het Project, georganiseerd door het EB.*

Artikel 10 Financiering

- 10.1. *De kosten van het Project worden voor 100 % door de Financier gedragen, zoals vermeld in de Toezeggingsbrief.*
- 10.2. *De Financier zal de financiële middelen overmaken naar de Hoofdcontractant in overeenstemming met het door de Financier en Hoofdcontractant overeengekomen betalingsritme.*
- 10.3. *Hoofdcontractant zal zorg dragen voor de betaling aan de andere Partners in overeenstemming met het CLARIN-NL budget (zie Bijlage A) en de overige*

bepalingen van deze Overeenkomst. De bedragen worden gestort op de rekeningnummers die opgegeven worden door de Partners en onder vermelding van de door hen gevraagde codes en vermeldingen.

10.4. *Betalingen aan Partners zullen als volgt geschieden:*

- *Voor kleinere subprojecten (<100k euro) met een beperkte duur:*
 - *75% van de toegekende subsidie als voorschot*
 - *25% van de toegekende subsidie na oplevering en goedkeuring van de resultaten en na zending van het financieel verslag*
- *Voor andere subprojecten met een beperkte duur:*
 - *25% van de toegekende subsidie als eerste voorschot*
 - *50% van de toegekende subsidie als tweede voorschot na een verzoek hiertoe van de subprojectleider*
 - *25% van de toegekende subsidie na oplevering en goedkeuring van de resultaten en na zending van het financieel verslag*
- *Voor langlopende activiteiten: halfjaarlijks achteraf*
- *Voor onkostennota's en financiële ondersteuning van diverse activiteiten: na indiening en schriftelijke goedkeuring door de EB van een onkostennota of een verzoek tot financiële ondersteuning.*
- *Over de goedkeuring van onkostennota's en verzoeken tot financiële ondersteuning zal binnen 14 dagen nadat alle benodigde informatie aangeleverd is een besluit genomen worden door de EB.*
- *Alle betalingen zullen plaatsvinden binnen veertien dagen nadat het financieringsverzoek gehonoreerd is.*
- *Alle betalingen aan Partners moeten beschouwd worden als financiering door NWO.*
- *Bij vergoedingen voor personeelskosten worden uitsluitend salariskosten betaald volgens NWO-regels, meer in het bijzonder het [Akkoord NWO-VSNU 2008](#) (en toevoegingen daaraan).
[http://www.nwo.nl/files.nsf/pages/NWOA_7LYGWY/\\$file/Ondertekende_Overeenkomst_NWO_VSNU.pdf](http://www.nwo.nl/files.nsf/pages/NWOA_7LYGWY/$file/Ondertekende_Overeenkomst_NWO_VSNU.pdf).*
- *Er wordt een door het Bestuur vast te stellen bedrag uitbetaald per door CLARIN-NL gefinancierde FTE per jaar voor reis- en verblijfskosten, en een pro rata deel van dit bedrag indien er sprake is van minder dan 1 FTE per jaar. Initieel is dit bedrag vastgesteld op 3000 euro per FTE per jaar. In deze gevallen doen medewerkers aanvragen voor reis- en verblijfskosten in overeenstemming met de regels die gelden voor de Partner waar de medewerker aangesteld is.*
- *Voor specifieke functies die veel reizen met zich meebrengen kan het Bestuur afwijkende bedragen voorstellen.*

- *Individuele medewerkers van een Partner kunnen een beroep doen op financiële ondersteuning door CLARIN-NL voor reis- en verblijfskosten, het organiseren van evenementen zoals workshops, conferenties, opleidingen, etc. in overeenstemming met een regeling hiervoor die door het EB voor september 2009 opgesteld en door het Bestuur goedgekeurd zal worden.*
- 10.5. *De Hoofdcontractant verbindt zich ertoe om de aanvragen tot nieuwe betalingen door de Financier in te dienen binnen een maand nadat dit mogelijk is geworden bij de Financier en aan alle voorwaarden te voldoen die daaraan gesteld worden.*
- 10.6. *Controle op de bestedingen ten laste van het Project zal in overeenstemming met de Toekenningsbrief, als volgt geschieden: bij universiteiten zal de controle plaatsvinden op grond van de in het controleprotocol WO voorgeschreven controleactiviteiten van de accountant. Bij andere instellingen dient in de toelichting op de balans en de staat van baten en lasten, opgenomen in de jaarrekening, apart zichtbaar gemaakt te worden wat de financiële stand van zaken is van de subsidie. Alle Partners stemmen in met deze wijze van controle op de bestedingen en verbinden zich ertoe alle daartoe benodigde informatie prompt aan de EB te verschaffen.*

Artikel 11 Achtergrondkennis en Projectresultaten

- 11.1. *De resultaten van het Project en zijn subprojecten zijn intellectueel eigendom van de Partners waarbij het Project wordt uitgevoerd.*
- 11.2. *De Partners verplichten zich ertoe alle resultaten van het Project en zijn subprojecten alsmede alle daarvoor benodigde Achtergrondkennis beschikbaar te maken op servers van erkende CLARIN-centra.*
- 11.3. *De Partners verplichten zich ertoe eveneens alle data en software die gebruikt worden in het Project of zijn subprojecten voor zover juridisch mogelijk beschikbaar te maken op servers van erkende CLARIN-centra.*
- 11.4. *Een erkend CLARIN-centrum is een Partner die verklaart als CLARIN-centrum te willen fungeren, die aan de daarvoor in het Project te definiëren voorwaarden voldoet, en als zodanig erkend is door het Bestuur. De voorwaarden waar een erkend CLARIN-centrum aan moet voldoen omvatten in ieder geval (maar niet uitsluitend) voorwaarden met betrekking tot on-line toegankelijkheid van resources en metadata, correcte afhandeling van IPR en ethische kwesties, betrouwbaarheid van de geleverde diensten, en duurzame bewaring van de resources, en zullen gebaseerd zijn op hetgeen beschreven is in <http://www.clarin.eu/files/centres-CLARIN-ShortGuide.pdf>.*
- 11.5. *“Achtergrondkennis” betekent kennis en/of technische informatie en/of data die eigendom is van of gecontroleerd wordt door een Partner, die niet in het kader van het Project zelf gegenereerd is, maar die door die Partner ter beschikking wordt gesteld omdat ze noodzakelijk is hetzij voor de uitvoering van het Project, hetzij voor de valorisatie van de Projectresultaten.*

- 11.6. *Achtergrondkennis van de inbrengende Partner zal door de andere Partners op verzoek van de inbrengende Partner behandeld worden als vertrouwelijke informatie, conform Artikel 12 van deze Overeenkomst, met dien verstande dat de verplichting tot geheimhouding van de Achtergrondkennis van onbeperkte duur is.*
- 11.7. *Elke Partner heeft het recht Achtergrondkennis ingebracht door de andere Partner(s) te gebruiken voor zover dit nodig is voor de uitvoering van haar opdracht in het Project.*
- 11.8. *Elke Partner stemt ermee in dat zijn ingebrachte Achtergrondkennis op niet exclusieve basis door andere Partners gebruikt kan blijven worden in vervolgonderzoek dat steunt op de Achtergrondkennis en/of Projectresultaten van dit Project. De ontvangende Partner kan die Achtergrondkennis echter niet beschikbaar stellen aan derde Partners, of gebruiken in projecten met derde Partners, tenzij daarover overeenstemming wordt bereikt met de inbrengende Partner.*
- 11.9. *De toelating tot het gebruik van de Achtergrondkennis kan worden uitgebreid tot nieuwe Partners die toetreden tot het Consortium.*

Artikel 12 Geheimhouding

- 12.1. *Alle informatie, uitgewisseld in het kader van het Project, die als “Vertrouwelijke Informatie” aangemerkt wordt heeft een geheim en vertrouwelijk karakter (“Vertrouwelijke Informatie”). Mondeling bekend gemaakte informatie zal slechts als Vertrouwelijke Informatie beschouwd worden indien ze binnen dertig dagen als zodanig schriftelijk vastgelegd wordt.*
- 12.2. *De niet als “Vertrouwelijke Informatie” gemerkte informatie of mondelinge informatie zal toch als Vertrouwelijke Informatie behandeld worden, indien de Ontvangende Partner op de hoogte is of zou moeten zijn van haar geheim en vertrouwelijk karakter of als uit haar aard duidelijk blijkt dat zij als geheim en vertrouwelijk moet worden beschouwd en behandeld.*
- 12.3. *Partners zullen de vertrouwelijke informatie volstrekt geheimhouden gedurende een periode van drie (3) jaar na het einde van deze Overeenkomst. Ook de personeelsleden van de Partners die betrokken zijn bij de uitvoering van het Project zullen deze volstrekte geheimhouding in acht nemen. Deze verbintenis tot geheimhouding geldt echter niet voor informatie*
 - *waarvan de ontvangende Partner kan aantonen dat zij al in haar bezit was op het ogenblik dat zij van de mededelende Partner voor het eerst verkregen werd;*
 - *die op het ogenblik dat zij van de mededelende Partner verkregen werd al algemeen bekend was;*
 - *die, nadat zij van de mededelende Partner verkregen werd, zonder schuld van de ontvangende Partner, algemeen bekend is geworden;*

- *die de ontvangende Partner van een derde verkregen heeft, die de betreffende informatie te goeder trouw bezit en gerechtigd is deze aan de ontvangende Partner mede te delen; of*
- *waarvan de ontvangende Partner kan aantonen dat zij door haar ontwikkeld werd onafhankelijk van de kennis van de mededelende Partner, en/of onafhankelijk van het gebruik door de ontvangende Partner van welke informatie dan ook van de mededelende Partner.*

Artikel 13 Publicatie

- 13.1. *Alle Partners hebben het recht en worden ertoe aangezet om te publiceren over het Project, zijn subprojecten en de resultaten ervan, met inachtneming van Artikel 11 en Artikel 12.*
- 13.2. *Alle Partners vermelden bij publicaties die (mede) tot stand gekomen zijn door financiering van CLARIN-NL de zinsnede “Het onderzoek voor deze bijdrage werd gefinancierd door CLARIN-NL” (Ned.) of “The research for this paper was funded by CLARIN-NL” (Eng.) met vermelding van de CLARIN-NL website.*
- 13.3. *Van iedere publicatie die met (mede)financiering van CLARIN-NL tot stand is gekomen bezorgt de eerste auteur een (elektronisch) afschrift aan de Programmadirecteur, bij voorkeur in PDF-formaat.*

Artikel 14 Aansprakelijkheid

- 14.1. *Partners die de Projectresultaten gebruiken die door andere Partners in het kader van dit Project tot stand gebracht werden, zullen de laatstgenoemde Partners vrijwaren tegen alle aanspraken van derden omtrent rechtstreekse of onrechtstreekse schade die, om welke reden dan ook, geleden werd door personen of veroorzaakt werd aan goederen ten gevolge van het gebruik van de Projectresultaten door die Partners of door derden waaraan die Partners toelating gaven tot het gebruik ervan.*
- 14.2. *Een Partner kan niet aansprakelijk gesteld worden voor schade voortvloeiend uit de fouten (lichte noch zware) die door een andere Partner in het kader van dit Project worden begaan.*
- 14.3. *Iedere Partner die Projectresultaten heeft gegenereerd vrijwaart iedereen aan wie zij toestemming tot gebruik van de Projectresultaten geeft tegen claims van derden terzake van deze Projectresultaten.*

Artikel 15 Duur

- 15.1. *Deze Overeenkomst treedt in werking op de Effectieve Datum geïdentificeerd aan het begin van deze Overeenkomst.*
- 15.2. *Deze Overeenkomst blijft van kracht totdat aan alle verplichtingen aangeaan door de Partners in het kader van deze Overeenkomst volledig is voldaan.*

- 15.3. *Deze Overeenkomst kan ontbonden worden als hierover een unaniem besluit genomen wordt door alle Partners.*
- 15.4. *De bepalingen van deze Overeenkomst betreffende het beschikbaar stellen van Projectresultaten op CLARIN servers (Artikel 11.2, 11.3), bescherming en valorisatie van de Projectresultaten, geheimhouding van vertrouwelijke informatie, publicatie en aansprakelijkheid blijven onverminderd van kracht, eventueel beperkt tot de daarin bepaalde termijnen, ook na de beëindiging van deze Overeenkomst.*

Artikel 16 In gebreke zijn van een Partner

- 16.1. *Wanneer een Partner haar verplichtingen onder deze Overeenkomst niet naleeft, en wanneer deze tekortkoming niet wordt rechtgezet binnen de zestig dagen na ontvangst van een schriftelijke ingebrekestelling door (een) andere Partner(s), kunnen de andere Partners deze Overeenkomst beëindigen. De overblijvende Partners zullen in dat geval in overleg met de Financier besluiten of het Project voortgezet wordt met de overblijvende Partners.*
- 16.2. *De in gebreke zijnde Partner is schadeplichtig jegens de andere Partners voor die kosten die deze laatsten niet redelijkerwijze kunnen vermijden door de vroegtijdige beëindiging van deze Overeenkomst.*

Artikel 17 Varia

- 17.1. *Deze Overeenkomst wordt bepaald door het Nederlands recht.*
- 17.2. *Deze Overeenkomst heeft voorrang op alle andere reeds tussen Partners overeengekomen afspraken over het Voorwerp van deze Overeenkomst, zoals omschreven in Artikel 1, welke afspraken voorzover zij strijdig zijn met de bepalingen van deze Overeenkomst als nietig worden beschouwd.*
- 17.3. *Partners zullen elk geschil dat voortvloeit uit de totstandkoming, de uitvoering, de beëindiging en/of de interpretatie van deze Overeenkomst op minnelijke wijze trachten te regelen. In geval dit niet mogelijk blijkt, is de rechtbank van het arrondissement Utrecht exclusief bevoegd*

Opgemaakt in evenveel originele exemplaren als er Partners zijn plus 1, te Utrecht op de Effectieve Datum.

Elke Partner erkent een origineel exemplaar te hebben ontvangen. Één exemplaar is bestemd voor de Hoofdcontractant ter overhandiging aan de Financier.

Bijlage A. CLARIN-NL Budget

CLARIN-NL 2009-2014 all amounts in M€	preparation 2009 2010			construction 2011 2012			exploitation 2013 2014			all periods 2009 2014		
<i>EU-level</i>	<i>labour</i>	<i>other</i>	<i>total</i>	<i>labour</i>	<i>other</i>	<i>total</i>	<i>labour</i>	<i>other</i>	<i>total</i>	<i>labour</i>	<i>other</i>	<i>total</i>
Management and coordination	0.02	0.03	0.05	0.11	0.05	0.16	0.24	0.06	0.30	0.37	0.14	0.51
Technical coordination	0.01	0.02	0.03	0.05	0.03	0.08	0.12	0.04	0.16	0.17	0.09	0.26
Linguistic coordination	0.01	0.01	0.01	0.05	0.03	0.08	0.12	0.04	0.16	0.17	0.08	0.25
Outreach coordination	0.01	0.01	0.02	0.05	0.03	0.08	0.12	0.04	0.16	0.17	0.08	0.26
Internationalisation	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.04	0.04	0.04	0.08
Total EU level in M€	0.04	0.08	0.12	0.26	0.15	0.41	0.62	0.20	0.82	0.93	0.43	1.35
<i>NL-level</i>	<i>labour</i>	<i>other</i>	<i>total</i>	<i>labour</i>	<i>other</i>	<i>total</i>	<i>labour</i>	<i>other</i>	<i>total</i>	<i>labour</i>	<i>other</i>	<i>total</i>
Technical construction	0.30	0.05	0.35	0.48	0.07	0.55	0.19	0.02	0.21	0.97	0.14	1.11
Data conversion	0.48	0.06	0.54	0.54	0.10	0.64	0.29	0.05	0.34	1.31	0.21	1.52
Tools and services	0.54	0.07	0.61	0.60	0.08	0.68	0.17	0.04	0.21	1.31	0.19	1.50
User needs and usage cases	0.43	0.06	0.50	0.59	0.09	0.68	0.18	0.02	0.20	1.20	0.17	1.37
Advanced LT services	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Expertise centres	0.06	0.01	0.07	0.20	0.06	0.27	0.19	0.07	0.26	0.46	0.15	0.61
Dissemination and training	0.12	0.08	0.20	0.19	0.09	0.28	0.12	0.09	0.21	0.43	0.26	0.69
Coordination & management	0.23	0.08	0.30	0.22	0.07	0.29	0.20	0.06	0.26	0.65	0.20	0.85
Total NL level in M€	2.16	0.41	2.57	2.82	0.57	3.39	1.34	0.34	1.69	6.32	1.33	7.65
Grand total in M€	2.20	0.49	2.69	3.08	0.72	3.80	1.97	0.54	2.51	7.25	1.75	9.00

Bijlage B. Templaatovereenkomst Nieuwe Toetredende Partner

Modeltekst voor nieuwe toetredende Partners:

Toetreding

Van een nieuwe Partner tot de

CLARIN-NL Consortiumovereenkomst, versie [..., YYYY-MM-DD]

[OFFICIELE NAAM VAN DE TOETREDENDE PARTNER]

stemt er hierbij mee in om een Partner te worden voor de hierboven geïdentificeerde Consortiumovereenkomst en aanvaardt alle rechten en plichten van een Partner ingaande per [DATUM].

[OFFICIELE NAAM VAN DE HOOFDCONTRACTANT]

Verklaart hierbij dat het CLARIN-NL Bestuur na consultatie van het Consortium het toetreden van [OFFICIELE NAAM VAN DE TOETREDENDE PARTNER] tot het Consortium heeft aanvaard op [DATUM] ingaande per [DATUM].

Deze Toetredingsovereenkomst is opgemaakt in 3 originelen en ondertekend door de geautoriseerde vertegenwoordigers. Ieder van de twee betrokken partijen ontvangt een origineel van deze overeenkomst; het derde exemplaar is bestemd voor de Financier (NWO)

[Datum en Plaats]

[OFFICIELE NAAM VAN DE NIEUWE PARTNER]

Handtekening(en)

Naam/Namen

Titel(s)

[Datum en Plaats]

[OFFICIELE NAAM VAN DE HOOFDCONTRACTANT]

Handtekening(en)

Naam/Namen

Titel(s)

Universiteit Utrecht
Geesteswetenschappen
Utrechts Instituut voor Linguïstiek OTS
Prof. dr. J.E.J.M. Odijk
Kamernr. 10.01
Janskerkhof 13
3512 BL UTRECHT

Datum: 9 juli 2009
Dossiernr: 184.021.003
Correspondentienr: 2009/05534/BOO
Telefoon: +31 (0)70 344 07 75
Fax: +31 (0)70 344 08 19
E-mail: r.vanderdrift@nwo.nl

Vermeld in uw antwoord datum, dossier- en correspondentienummer

Betreft: CLARIN-NL: Aanvraag Grootschalige Onderzoeksfaciliteiten (ESFRI-projecten)

Geachte heer Odijk,

In het najaar van 2008 heeft u de aanvraag "CLARIN-NL" ingediend voor het NWO-budget voor Investerings in Grootschalige onderzoeksfaciliteiten (ESFRI-projecten). Op basis van het advies van de commissie-Van Duinen heeft het Algemeen Bestuur van NWO, samen met SenterNovem, vijf projecten geselecteerd die voor honorering in aanmerking komen. De minister van OCW heeft het advies van NWO en SenterNovem overgenomen.

Het verheugt mij u te kunnen medelen dat uw hierboven genoemde aanvraag wordt gehonoreerd. In totaal zal een bedrag van maximaal € 9.010.000,- ter beschikking worden gesteld.

NWO verbindt aan deze toekenning, mede gebaseerd op het advies van de commissie-Van Duinen de volgende voorwaarden:

- De toegekende middelen zijn ook bedoel voor de personele en runningcost voor 2012 en 2013 (na de investeringsfase), opdat het instrument ook na de investeringsfase operationeel blijft.
- De ter beschikking gestelde middelen zijn bedoeld voor de Nederlandse bijdrage aan CLARIN-EU, zoals in uw voorstel benoemd. De focus dient, conform het advies van de commissie-Van Duinen, te liggen op humaniora en taalkunde als basis. NWO vraagt u een meerjarenplan op te stellen voor de realisatie van de faciliteit. Dit plan dient rekening te houden met de opmerkingen van de commissie-Van Duinen. Eveneens dient aandacht besteed te worden aan de *governance* van de (totstandkoming van de) faciliteit.
- U hebt aangegeven een consortiumovereenkomst te sluiten met de overige partners. NWO ontvangt graag een afschrift van deze overeenkomst.
- De toekenning betreft middelen ten behoeve van de realisatie van een faciliteit, waarvan een duidelijke bijdrage aan de ontwikkeling van de wetenschap verwacht

Laan van Nieuw Oost Indië 300, 2593 CE Den Haag
Postbus 93138, 2509 AC Den Haag
www.nwo.nl

IBAN: NL83FTSB0642330824, BIC FTSBNL2R
Fortis bank, Rotterdam 64 23 30 824

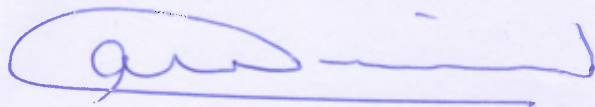
wordt. NWO zal, samen met SenterNovem, de met de toegekende middelen te realiseren faciliteit monitoren. Hierbij is het uitgangspunt dat de belasting voor de onderzoekers minimaal is.

- Mogelijk vindt er tussentijds ook een wetenschappelijk inhoudelijke evaluatie plaats. De betreffende onderzoeksgroepen dienen hun medewerking te verlenen aan de monitoring en evaluatie.
- De subsidie is in principe per direct beschikbaar. Kosten gemaakt vanaf 1 januari 2009 kunt u ten laste brengen van deze subsidie. NWO vraagt u een meerjarig bestedingsoverzicht op te stellen dat gebaseerd is op een zo goed mogelijke raming van de werkelijke kosten. Dit overzicht biedt inzage in de verwachte jaarlijkse uitgaven en geplande activiteiten. Op basis van dit overzicht zal NWO een betalingsritme vaststellen.
- Van de totale subsidie wordt 5% pas beschikbaar gesteld na ontvangst van de financiële eindafrekening en inhoudelijke eindrapportage.
- Controle op de bestedingen ten laste van deze subsidie zal bij universiteiten plaatsvinden op grond van de in het controleprotocol WO voorgeschreven controleactiviteiten van de accountant. Bij andere instellingen dient in de toelichtingen op de balans en de staat van baten en lasten, opgenomen in de jaarrekening, apart zichtbaar gemaakt te worden wat de financiële stand van zaken is van de NWO subsidie.
- Indien in de toekomst bedrijven (mede-)eigendom of zeggenschap in welke vorm dan ook over de faciliteit of het gebruik daarvan wensen te krijgen, dan dienen deze te voldoen aan alle dan geldende EU-staatssteunregelgeving en dient u NWO hiervan onverwijld op de hoogte te stellen.

Het gevraagde meerjarenplan en de kostenraming kunt u sturen aan dr. R.C. van der Drift (esfri@nwo.nl; 070 – 3440775). Deze stukken dienen uiterlijk **1 oktober 2009** in ons bezit te zijn. U kunt ook bij hem terecht als u nog vragen en/of opmerkingen heeft naar aanleiding van deze brief. Wilt u in dat geval het dossiernummer **184.021.003** vermelden?

Ik ga ervan uit dat u uw medeaanvragers van deze toekenning op de hoogte brengt.

Met vriendelijke groet,
namens het Algemeen Bestuur van de
Nederlandse Organisatie voor
Wetenschappelijk Onderzoek (NWO),

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'C. de Visser', with a horizontal line underneath.

 dr. C. de Visser
algemeen directeur

CLARIN-NL

Long Term Programme

2009-2014

Author: *Jan Odijk*

Under the supervision of the CLARIN-NL preparatory committee

- Prof.dr. Hans Bennis, Meertens Institute, Amsterdam
- Prof.dr. Lou Boves, Radboud University, Nijmegen
- Prof.dr. Martin Everaert, Utrecht University
- Prof.dr. Franciska de Jong, Twente University
- Drs. Steven Krauwer, Utrecht University
- Prof.dr.ir. John Nerbonne, Groningen University
- Ir. Peter Wittenburg, Max-Planck Institute, Nijmegen

October 1, 2009.

Summary

CLARIN-NL aims to design, construct, validate, and exploit a research infrastructure that is needed to provide a sustainable and persistent *eScience* working environment for researchers in the Humanities, and Linguistics in particular, who want to make use of language resources and the technology to use these resources for their research. This infrastructure will provide these researchers with a wide variety of resources and services, intelligent access methods for exploring the resources and innovative ways of combining different resources into virtual collections, so that information hidden in unstructured textual and multimedia documents can be disclosed. Inter-operability of independently developed resources and services will be key for a properly functioning infrastructure. The infrastructure will be easy to use for non-technical researchers. Targeted dissemination activities, educational programmes and training sessions will enable a whole generation of researchers and students to acquaint themselves with this new research methodology and the potential for groundbreaking research it offers, creating an advanced scientific environment in the Netherlands that will attract top-researchers and students from abroad.

CLARIN-NL forms the Netherlands national counterpart of the CLARIN enterprise on the European level (CLARIN-EU). It therefore resembles and complements the preparatory project that is currently being executed on the European level (CLARIN-prep). Many of the activities and sub-projects within CLARIN-NL implement activities in the Netherlands that in the programme of work for CLARIN-prep are envisaged to take place in every participating country and that will be funded through the national contributions to CLARIN. Such activities include (1) the design and implementation of the infrastructure technology; (2) application projects in which technology providers and the intended users integrate local repositories and set up local services for prototypical test installations as initial demonstrators, enabling evidence-based contributions to the discussion on standards and best practices for inter-operability, and to contribute to the survey of requirements for the infrastructure technology; (3) the preparation of an essential data collection and service set for the locally relevant languages (ideally on the basis of existing tools and data) that allows for testing and validation of proposed standards, services and tools in the experimental prototype; and (4) the integration of advanced infrastructure services. Since it is not possible to assign all these tasks to participants right from the start, CLARIN-NL has been set up as a mixture between a programme and a project.

CLARIN-NL, however, also contains a range of activities that aim to further strengthen the leading position the Netherlands currently has in CLARIN-EU (both the principal coordinator and the technical coordinator for infrastructure technology are based in the Netherlands). It has a separate line of activities aimed to position the Netherlands prominently in CLARIN-EU also beyond CLARIN-prep, and to extend its leading position further by initiating, in an early stage, projects with selected international partners to develop, in a multilingual setting, showcase demonstrators of the infrastructure and the services it offers, as well as by setting up at least two centres of expertise

The CLARIN-NL proposal covers a period of 6 years, partitioned in three phases of two years: the preparation phase, the construction phase, and the first two years of the exploitation phase. Though the infrastructure is primarily aimed at language and humanities researchers, it offers various opportunities for usage in other domains and by other users, both for commercial applications as well as for important developments in society.

Table of Contents

Summary	3
Table of Contents	5
1 Introduction	6
2 CLARIN-NL Goals	6
3 Background	6
4 Actions to be undertaken in CLARIN-NL	8
4.1 EU-Line	8
4.2 NL-Line	9
4.3 Phasing	10
5 Finances	11
6 Governance	11
7 Criteria for evaluation of project proposals and task descriptions	14
8 Network Creation, Knowledge Transfer, and Embedding	15
9 Success Criteria	17
10 References	20
Appendix A Budget	21
Appendix B Elaboration of the technical infrastructure related goals and tasks	22
Appendix C CLARIN-NL Initial Partners	26

1 Introduction

This is the CLARIN-NL long term programme. It covers the whole period of the CLARIN-NL project (2009-2014). It describes

- The *CLARIN-NL Goals* (section 2)
- the *Background* of CLARIN-NL (section 3)
- the range of *Actions to be undertaken in CLARIN-NL*, both for the *EU-Line* and for the *NL-L*, including their *Phasing* (section 4)
- the *CLARIN-NL Finances*, more specifically the budget assigned to the various activities (section 5 and Appendix A)
- the *CLARIN-NL Governance* structure (section 6)
- *Criteria for evaluation of project proposals and task descriptions* and their assignment to research and development groups (section 7)
- *Network Creation, Knowledge Transfer, and Embedding* of CLARIN-NL in the Netherlands and cooperation with other relevant projects and programmes (section 8)
- Success Criteria (section 9)
- The CLARIN-NL Initial Partners (Appendix C)

2 CLARIN-NL Goals

CLARIN-NL aims to design, construct, validate, and exploit a research infrastructure that is needed to provide a sustainable and persistent *eScience* working environment for researchers in the Humanities, and Linguistics in particular, who want to make use of language resources and the technology to use these resources for their research. This infrastructure will provide these researchers with a wide variety of resources and services, intelligent access methods for exploring the resources and innovative ways of combining different resources into virtual collections, so that information hidden in unstructured textual and multimedia documents can be disclosed. Inter-operability of independently developed resources and services will be key for a properly functioning infrastructure. The infrastructure will be easy to use for non-technical researchers. Targeted dissemination activities, educational programmes and training sessions will enable a whole generation of researchers and students to acquaint themselves with this new research methodology and the potential for groundbreaking research it offers, creating an advanced scientific environment in the Netherlands that will attract top-researchers and students from abroad.

3 Background

Following a request from the European Commission, the European Strategy Forum for Research Infrastructures (ESFRI) decided early 2005 to compile a list of opportunities in order to assist the Commission in the preparation of its proposal for the Seventh Framework programme (FP7).

Following a mandate of the Council of Ministers, ESFRI, in its work towards a European roadmap, set up, during summer 2005, different Roadmap Working Groups (RWGs) to analyse topical issues, including the *Social Sciences and Humanities Roadmap Working Group*.

This ESFRI Social Sciences and Humanities Roadmap Working Group decided to recommend a number of projects, among them CLARIN, for consideration for the ESFRI Roadmap, on May 15, 2006. This decision has been laid down in the report of this working group, published in summer 2006 [Henrichsen 2006],

On reception of the RWG reports, ESFRI started drafting the roadmap in March 2006. The Roadmap document was checked by a 'Review Group' and finally approved by ESFRI during its meeting held on 28-29 September 2006 [Wood 2006].

The projects on the roadmap could participate in the first call 2006/2007 under FP7 Capacities Specific Programme of the European Commission, to implement a *preparatory phase*. This preparatory phase aims at bringing the projects to the level of legal and financial maturity required to implement the project.

In this call the CLARIN preparatory project (CLARIN-prep) was awarded funding. Its major non-technical aim is to prepare a ready-to-sign agreement between the participating countries whereby they commit themselves to the joint construction and exploitation of the CLARIN Infrastructure.

In the Netherlands, a national roadmap commission for research infrastructures ('Commissie Nationale Roadmap Grootchalige Onderzoeksfaciliteiten', also known as the 'Commissie Van Velzen') was set up. It identified, in December 2007, eight projects that the Netherlands should support financially [Van Velzen 2008]. CLARIN was among them.

The CLARIN representative of the Netherlands (UIL OTS, Utrecht University) was requested, in June 2008, to work out the proposal for a project for the Netherlands contribution to the overall CLARIN infrastructure. This resulted in a proposal for the project CLARIN-NL, submitted in September 2008 [Odiijk 2008].

This proposal was evaluated by an NWO-SenterNovem advisory committee ('Commissie Van Duinen'). The committee recommended to award funding to five projects, among them CLARIN-NL. However, the funding awarded to CLARIN-NL was less than requested (9 million euro instead of 22.5 million euro) and the committee recommended to set the focus of CLARIN-NL on linguistics and the humanities outside of linguistics, and to postpone work for sound, vision, and the social sciences. [Van Duinen 2008].

The minister of Education, Culture and Science ('OCW') decided on November 28, 2008, to adopt the recommendations of the 'Commissie Van Duinen', and asked NWO to finance the selected projects.

4 Actions to be undertaken in CLARIN-NL

CLARIN-NL will undertake a range of actions, which to a large extent reflect and complement the actions taken in the CLARIN-EU work packages and working groups. However, given the advice of the evaluation committee and the budget assigned, CLARIN-NL will aim primarily at *linguistics* (broadly construed as the study of the structure of language and speech in different modalities, historical dimensions, social and cultural settings) and *the humanities outside of linguistics*, but pay no or less attention to the social sciences. In addition, activities in the area of sound and image will be limited and focused on their use in the study of language. The CLARIN-NL actions can be divided in two major classes: one set of activities ('European Line') is focused on Europe and aims to strengthen the position of the Netherlands in CLARIN-EU. A second set of activities focuses on the Netherlands itself ('NL line').

CLARIN-NL will take the lead in the start-up and the execution of the construction phase of CLARIN-EU, following the preparatory phase ending on January 1 2011. To this end, we will, in the course of 2010, set up and gradually expand the European CLARIN Headquarters. The implementation of the governance and support structures for CLARIN-EU will be set up following the recommendations from the preparatory phase.

As there is no funding available for these activities in the preparatory phase budget of CLARIN-EU these costs will have to be covered by the CLARIN-NL budget. This is reflected in the EU-line budget for the first two years.

4.1 EU-Line

Throughout the construction and exploitation phase the central management, support and coordination facilities for CLARIN-EU will be the responsibility of the Dutch CLARIN team. This is reflected in the EU-line of the budget for the years 2011-2014.

The aims of the European line can be summarized as follows:

- consolidate NL's leading position in CLARIN-EU beyond the preparatory phase
- ensure seamless transition from the preparatory phase to the construction phase
- make sure that the Netherlands becomes a main hub in the European infrastructure
- position CLARIN-NL also outside of Europe

From these aims a number of actions can be derived which are enumerated here:

Actions:

1. implement and host the governance structure as recommended by the preparation phase (CLARIN-prep)
2. set up and host a main CLARIN Office for administrative and logistic support for the governance bodies
3. set up and host a main European CLARIN Technical Centre to build and maintain the technical infrastructure

4. set up and host the central CLARIN Coordination point for
 - i. development and maintenance of standards
 - ii. harmonization of IPR issues
 - iii. education, dissemination and promotion
5. set up a local but international example infrastructure with one or two other leading partners, to be ahead of the others (see below); candidate partner are: Germany (MPG/MPI-link) and Flanders & South Africa (via the Dutch Language Union); the partners should include also users that are not LRT providers so that it will be possible to fully test and demonstrate this example infrastructure
6. maintain close connections with other relevant players (EU and non-EU)

4.2 NL-Line

The project plan for the CLARIN-EU preparatory phase contains a number of activities that are envisaged to take place in every participating country and that should be funded from the national contributions to CLARIN. This will consist of contributions to project work packages and execution of work packages defined at the national level (see p. 47 of the CLARIN-EU Description of Work). From this a number of aims for CLARIN-NL can be derived, but CLARIN-NL goes further since it wants to establish itself a leading group in the CLARIN enterprise.

The aims of the NL line can be summarized as follows:

- make sure that the CLARIN-prep specifications match the requirements of the national research community by
 - making an inventory and analyzing the needs of the national research community
 - broad participation in the definition of standards
 - conducting validation projects to establish the requirements for the infrastructure
- build and exploit the national part of the CLARIN-EU federation as a best practice example for the other CLARIN-EU partners
- act as a world class service centre in at least two specific application areas to be defined by the needs and ambitions of the Dutch research community
- set up a CLARIN-NL national coordination point including a support office

From these aims, a number of actions can be derived, which are also listed here:

Actions:

1. technical prototype infrastructure as specified by CLARIN-prep
 - a. building the grid-based structure
 - b. providing the generic services
 - c. operating and validating the prototype
2. data infrastructure as determined by CLARIN-prep and national priorities
 - a. surveying existing data and specifying the essential data set
 - b. arranging for NL-specific IPR issues, especially related to existing data with IPR restrictions

- c. agreeing on representation standards within CLARIN-prep
- d. constructing the essential set by means of conversion or (if needed) new digitization actions, and in parallel developing tools to facilitate this process for other resources of the same type.
- e. validating the prototype on the basis of concrete usage cases
3. language technology service infrastructure as determined by CLARIN-prep and national priorities
 - a. specifying a dynamically growing set of essential tools and services
 - b. agreeing on inter-operability standards within CLARIN-prep
 - c. constructing the essential set by means of encapsulation or (if needed) porting or building
4. establishing user needs in coordination with CLARIN-prep
 - a. surveying current practice in the Netherlands
 - b. carrying out pilots and demonstrators with HSS researchers, preferably in an international setting
 - c. establishing governance procedures for eliciting, prioritising and selecting extensions and improvements
5. creation and operation of two centres of expertise
6. creation and operation of dissemination, education and awareness facilities
7. setting up and operating national coordination point and develop a business model that guarantees the long term sustainability of the CLARIN infrastructure

We elaborate on some of the technical infrastructure in *Elaboration of the technical infrastructure related goals and tasks*

4.3 Phasing

As to the phasing of the project, we foresee three major phases over the period of the coming six years, each roughly taking up two years.

Phase 1: Preparation (2009-2010). This phase overlaps with the CLARIN-EU project so that the Dutch research groups and data centres have the opportunity to provide their requirements for the infrastructure and will have an influential role in specifying the infrastructure design. These requirements will be derived from actual usage cases reflecting the needs of HSS researchers and from technological requirements imposed by the existing data and technology underlying the envisaged services. Adherence to the user centred design principle implies that already in this phase we will implement service prototypes. Also, activities will start for developing a sustainable business model for access to digital information.

Phase 2: Construction & initial operation (2011-2012). In this phase the infrastructure will be constructed and subjected to extensive testing and evaluation by user groups. An initial version will result in which a growing number of eScience methods can already be applied. A strategy will be developed for making CLARIN-NL sustainable after the end of the project.

Phase 3: Operation & further development (2013-2014). In this phase the focus will be on exploitation of the infrastructure, though further developments will take place as well. Extending the infrastructure with data, tools and services will be a continuous activity, and it is expected to increasingly become a routine task, supported by

conversion and metadata enrichment tools developed in earlier phases. As soon as the infrastructure is in actual use there will be requests for modified or extended functionality. These will be surveyed and prioritized, and a selected subset will be implemented, next to normal maintenance activities that are required for the proper operation of the infrastructure.

5 Finances

The budget for the proposed CLARIN-NL programme is specified in some detail in Appendix A. Funds have been allocated to various actions over the three phases, viz. the preparation phase (2009-2010), the construction & initial operation phase (2011-2012) and the operation and further development phase (2013-2014). The budget over the six-year period for the EU-line is 1.35M€ for the NL-line 7.65M€ and 9M€ in total.

The budget is distributed over the years as follows:

- 2009: 1.35M€
- 2010: 1.35M€
- 2011: 1.90M€
- 2012: 1.90M€
- 2013: 1.25M€
- 2014: 1.25M€

The budget will be reviewed yearly and adapted if new developments internal to CLARIN-NL or external (e.g. developments in CLARIN-prep) would make this necessary or desirable.

6 Governance

CLARIN-NL has a mixed character: partially it is a project that requires efficient assignment and execution of a variety of tasks; partially it is more like a programme in which projects can be submitted to open calls and calls for tender.

The organizational structure will have to take a number of central objectives of the program into account simultaneously:

- a) to bring together expertise on a range of sub-disciplines in order to address the core issues involved in setting up a research infrastructure for specific strategic research questions;
- b) to assure the coherence of the overall activities program in terms of the conceptual issues at the core of the program;
- c) to develop and apply new data sources;
- d) to assure high quality both of the overall program and of the individual projects;
- e) to keep to the schedule proposed in the planning;
- f) to stimulate communication among the researchers working in the programme

The CLARIN-NL organizational structure consists of the following bodies:

- **Board**
 - Consists of senior researchers and other experts with expertise in the field and in governance
 - Max. 10 members
 - The Board elects a chair from its members
 - Typically meets twice a year
 - takes strategic decisions
 - is responsible to Funding Agencies
 - determines the Annual Report
 - determines the Financial report
 - determines the Long Term Work Plan
 - determines the Yearly Work plan
 - decides on appointing members in the governance bodies
 - monitors progress of the project as a whole
 - acts as mediator in case of conflicts
 - assigns, if needed, new tasks to governance bodies
 - determines the procedure for avoiding conflict of interest
 - decides on admission of new participants
 - decides on all matters not arranged specifically in the consortium agreement
 - Programme Director and CLARIN European coordinator attend the Board meetings as informant/observer
- **Executive Board (EB)**
 - 4 members
 - Frequent meetings (once every two weeks) and other contacts
 - The executive board reports to the Board
 - A special role is played in the EB by the programme director (Prof.dr. J. Odijk), who has the full and final responsibility for the CLARIN-NL project reaching its goals and the effective functioning of its infrastructure. He will be in charge of the daily coordination of activities, implementation of evaluation procedures, finances, and personnel. The programme director will have regular contacts with Board, NAP and IAP.
 - The other members have specific subtasks, e.g. technical coordination, dissemination, education, awareness, IPR, etc., as their assignment.
 - The EB elects a chair from its members.
 - The EB prepares the long term work plan including success criteria for evaluating the project
 - The EB translates the long term programme into yearly work plans
 - The EB monitors the progress of assigned sub projects
 - The EB organizes evaluations of the project
 - The EB develops a procedure for avoiding conflicts of interest
- **National Advisory Panel (NAP)**
 - 15-20 representatives from Linguistics and Humanities
 - The representation of intended users of the infrastructure should be dominant

- The NAP elects a chair from its members.
- Typically meets 5x per year
- Advises on a yearly work plan specifying steps to be taken with respect to the technical (prototype) infrastructure, the data infrastructure, the language technology service infrastructure, establishing user needs, creation and operation of centres of expertise; creation and operation of dissemination, education and awareness facilities
- Advises the EB on developments, trends and desiderata in the national research field
- Evaluates and ranks subproject proposals from calls for project proposals especially taken into account the research environment in the Netherlands.
- Evaluates finished subprojects and their results.
- Monitors progress of the yearly work plan
- **International Advisory Panel (IAP)**
 - Appr. 8 members
 - Typically meets once a year
 - The IAP is a body of prominent and experienced researchers outside the Netherlands who are actively involved in the creation or maintenance of research infrastructures in e-Linguistics/e-Humanities, more specifically experts in CLARIN, experts in linguistics, experts in the humanities minus linguistics, experts in technical infrastructures and experts in IPR matters.
 - Advises the executive board and the board in international matters, e.g. cooperation, coordination and harmonisations with other international initiatives and programmes
 - Evaluates and ranks subproject proposals on request of the board resulting in an advice to the board

The initial composition of these bodies is determined by the CLARIN-NL preparatory committee.

All members of these bodies are member 'in person', i.e. they do not act as representatives of their organizations, cannot be replaced by colleagues, and will stay member if they would leave their organization.

A list of candidates for these bodies has been made and will soon be finalized.

The executive board will develop a procedure to ensure that conflicts of interests are avoided.

Developments in the CLARIN-prep proposal at the European level may require a revised governance structure after the preparatory phase. The board decides on revisions of the governance structure.

CLARIN-NL has a number of participating (research) organizations as its institutional members. Only participating organizations are eligible for funding of activities or subprojects. The list of initial CLARIN-NL participating research organizations has

been provided in Appendix C. CLARIN-NL is open for new institutional participants. The Board decides on admission of new participants.

7 Criteria for evaluation of project proposals and task descriptions

CLARIN-NL will use several instruments to achieve its goals. It will use direct assignments of tasks to specific organizations or persons, but also use open calls for projects and calls for tender for specific targets to have its goals realized.

General criteria to evaluate project proposals and task descriptions are the following:

- **Quality**
 - Clarity and originality of the project proposal, in particular of the problem and the proposed approach
 - Suitability of the method and plan for the problem at hand
 - Feasibility of the project targets: can they be realized within the specified amount of time and with the instruments proposed?
 - Adequate balance between requested instruments and funds and proposed targets
 - Clearly specified and realistic work plan
 - Conformance to established standards and protocols as supported within CLARIN, or contribute to the development such standards and protocols.
- **Project Participants**
 - Competence of the participating partners (including their past performance);
 - Balanced cooperation and task assignments within the project. Justification of the composition of the team.
 - Availability of the infrastructure required for the project to be successful
 - Embedding of the work in other research programmes or projects, and/or additional funding from other funding sources is an advantage
- **User-orientation of the project**
 - Does the project address needs of the targeted infrastructure users (linguists and humanities researchers)?
 - Is there cooperation with or support from the targeted (future) infrastructure users?
 - Is the resulting tool / service user-friendly, i.e. will non-technical linguistic and humanities researchers be able to use the tool /service?
 - Is dissemination of the results to the targeted users and (where appropriate) training of them planned?
- **Contribution to CLARIN-NL as a whole**
 - Conformance to the goals of CLARIN-NL in particular and CLARIN in general and the priorities set within them

- Contribution to knowledge transfer and network creation. In particular, cooperation between the intended users (linguists and humanities researchers) and technology and service providers (researchers in language and speech technology, computer science, etc.) is an advantage.
- **Intellectual Property Rights and Synergy**
 - Each proposal must contain clear statements about the situation of the IPR of the data and tools/technologies used, and a detailed plan to resolve any open issues.
 - The project participants have the obligation and must therefore have the rights to incorporate the core data and tools used in a project into the CLARIN infrastructure (this is a sine qua non). There has to be a clear specification and justification of the use of any data or tools needed in the project that cannot be incorporated into the CLARIN infrastructure.
 - Each proposal must show that the submitters have adequate and up-to-date knowledge of data, tools and services that are already available, so that any duplication of effort can be avoided.
- **Formal compliance**
 - A proposal must meet the formal requirements imposed by the CLARIN-NL organization for proposals, such as
 - conformance to the prescribed format and proposal template
 - submission before the set deadline, using the means prescribed
 - conformance to the prescribed language of the proposal
 - etc.

Additional criteria, or more specific variants of the criteria listed above can be imposed by the Board for specific calls or actions depending on the specific circumstances, requirements or targets.

8 Network Creation, Knowledge Transfer, and Embedding

An important goal of CLARIN-NL, apart from the realization of the technical infrastructure, is strengthening the cooperation between the targeted users and the technology and services providers. These groups currently operate in largely different circles, use different scientific terminology, and sometimes the same terms but with a different meaning. The technology and services providers do not know exactly what the intended users need, and the intended users do not know exactly what the technology and service providers can offer. Therefore, network creation, information exchange, knowledge transfer, not only at the national level, but also at the international level is crucial for the success of CLARIN.

A range of potential activities and events in this area is planned for in CLARIN-NL. Here we provide an initial list of types of activities and some concrete examples. Each

year at the beginning of the year, a more detailed plan will be set up for the specific events to be organized that year.

- **Network Creation**
 - Organize a yearly CLARIN-NL day (national)
 - Organize a yearly CLARIN day (international)
 - Organize CLARIN brokerages (to stimulate cooperation between the targeted users and technology and services providers)
- **Knowledge Transfer**
 - Publication of articles in (scientific) journals
 - User meetings (to exchange knowledge, experiences)
 - Participation in conferences and workshops
 - Temporary relocation of researchers from the user group to a technology/service provider group, or vice versa.
 - Invite foreign top researchers / experts for a stay in the Netherlands
 - Promote CLARIN by making attractive demonstrators available and clearly visible
 - Create CLARIN-NL website
 - Set up and distribute newsletters and/or news flashes
 - Create a collaborative web-based environment for a CLARIN forum (e.g. Wiki)
 - Organize training sessions for users of the infrastructure, its (future) tools and services and its (future) data
 - Stimulate incorporation of training in the use of CLARIN in the regular linguistics and humanities educational programmes.
 - Description of the CLARIN-NL project and infrastructure in Wikipedia and similar electronic knowledge sources
- **Embedding**
 - Regular consultation with other related programmes and projects, such as CLARIN-prep, other national CLARIN projects (as currently already running in Flanders, Denmark, Germany and other countries), STEVIN, Alfalab, FIDLR-Start, FlaReNet, NWO Dyslexie, etc. (see the next paragraph for more examples).
 - Regular consultations with Flanders on aspects that involve the Dutch language, in order create synergy and avoid duplication of effort.

Concerning embedding and cooperation, CLARIN is widely supported in the Netherlands. In addition, CLARIN-NL will be embedded in the European-wide CLARIN network. Furthermore, the main driving forces of CLARIN-NL, Utrecht University and MPI are also the main forces behind CLARIN-EU. CLARIN-EU also aims at wider international cooperation. There are close relationships (and even overlapping participation) with other international networks such as FlareNet and comparable initiatives in the US (*Interop-SILT*), Japan, Korea, South America, Australia and South Africa. Several related research programmes that currently are running or have just finished strengthen the environment in which CLARIN-NL will run, and emphasize the need for the CLARIN infrastructure. Examples are IMIX (just finished), STEVIN, NWO Dyslexie <http://www.nwo.nl/dyslexie>, the ERC Advanced Research are Grant awarded to Pieter Muysken (RU), DoBeS, the Multilingualism

Project (MPI & RU), and the Sign Language Project (RU et al). CLARIN-NL will actively seek cooperation with these and similar future projects.

There are also some programmes running or in preparation that relate directly to CLARIN since they deal with aspects of infrastructures. Examples are Alfabab (starting up) and FIDLR-Start, which aims to prepare a proposal for “NWO-Groot” in 2009. CLARIN-NL has already established close relationships with these projects and the people involved in them, and will intensify this even further.

Looking at the Dutch language area, institutes in Flanders seek cooperation with institutes in the Netherlands on infrastructure-related matters. This is natural for aspects related to the Dutch language and in line with the recent (April 17, 2008) ministerial statement of intention on further strengthening the collaboration between the Netherlands and Flanders in economics, science, and innovation. The inclusion of INL, working under the governance of the intergovernmental Dutch Language Union, already guarantees to some extent that synergy is created and duplication of effort is avoided. We also have close contacts with the CLARIN coordinator in Flanders and have already discussed with the coordinator for CLARIN in Flanders what nature the cooperation could take. Minutes of this meeting can be found on the CLARIN-NL website. These contacts will be maintained and revised if the situation with regard to CLARIN in Flanders/Belgium would give occasion to do so.

9 Success Criteria

This section lists the success criteria for the CLARIN-NL project. In general, the criteria should be applied at the end or after the project, though occasional criteria can be evaluated earlier. In order to make a comparison possible with the situation before the infrastructure has been realized a baseline measurement will be made as well in the initial phase of the project. The executive board will formulate specific targets and instruments to achieve these targets for each individual year in the project in yearly work plans.

The general ambition of the CLARIN-NL project is to be a major contributor both organisationally and technically to the design, specification, construction and exploitation of a European-wide CLARIN infrastructure that is actually used by its intended users and where its use has become a normal mode of operation for them as reflected by the incorporation of training and education in the curricula of linguistics and humanities studies.

This general ambition can be translated into more specific success criteria that are linked to the actions defined in section 4, and that are subdivided into an EU-Line and an NL-Line (as was also done for the actions)

- EU-Line

- Has the governance structure as recommended by the CLARIN preparatory project been implemented, and is it functioning successfully?
- Has the main CLARIN office for administrative and logistic support for the governance bodies been set up in the Netherlands?
- Has the main European CLARIN Technical Centre to build and maintain the technical infrastructure been set up?
- Has the central CLARIN coordination point been set up for development and maintenance of standards, harmonization of IPR issues, and education, dissemination and promotion?
- Has the Netherlands set up an international example infrastructure with one or two other leading partners?
 - Is this example infrastructure nationally and internationally recognized as exemplary?
 - Is this example infrastructure successfully used by the intended users (linguistic and humanities researchers)?
 - Is this example infrastructure sufficiently known among the intended users?
- NL-Line
 - Technical Infrastructure
 - Has the intended technical infrastructure actually been constructed?
 - Is the distributed nature of technical infrastructure indeed invisible to users?
 - Is the performance of the technical infrastructure sufficiently good?
 - Data Infrastructure
 - Are the data identified as “essential” included in the technical infrastructure?
 - Can they be easily found and accessed by users, and are they properly documented?
 - Have NL-specific IPR issues been adequately dealt with? Have procedures been defined to deal with IPR issues for new data?
 - Are there guidelines and procedures in place as well as supporting tools to easily incorporate new data into the infrastructure?
 - Language technology infrastructure
 - Have the tools and services identified as “essential” been included into the technical infrastructure?
 - Can they be easily found and accessed by users, and is there proper documentation to assess their appropriateness for a given task?
 - Has actual interoperability among tools/services and between tools and data been achieved in the technical infrastructure?
 - User Needs
 - Are the data and tools identified as “essential” indeed the data and tools the intended users need most?

10 References

- [**Henrichsen 2006**] Bjørn Henrichsen (ed.), *Report of the Social Sciences and Humanities Roadmap Working Group*, version September 4, 2006.
ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/esfri/docs/ssh-rwg-roadmap-report-2006_en.pdf
- [**Odiijk 2008**] Jan Odiijk (ed.). *CLARIN-NL Project Proposal*. September 1, 2008.
http://www-sk.let.uu.nl/pc/clarin_nl/clarin-nl.pdf
- [**Plasterk 2008**] *Investeren in grote onderzoeksfaciliteiten*, November 28, 2008.
<http://www.minocw.nl/actueel/nieuws/35730/investeringingroteonderzoeksfaciliteiten.html>
- [**Van Duinen 2008**] R.J. Van Duinen et al., *Advisory report of NWO and SenterNovem to the Minister of Education, Culture and Science concerning the eight ESFRI proposals from the National Roadmap*, November 12, 2008.
http://www.minocw.nl/documenten/NWO_ESFRI_compleet.pdf
- [**Van Velzen 2008**] Commissie Nationale Roadmap Grootschalige Onderzoeksfaciliteiten, *Nederlandse Roadmap Grootschalige Onderzoeksfaciliteiten*, Amsterdam, oktober 2008, ISBN 978-90-6984-575-3.
<http://www.minocw.nl/documenten/Nederlandse%20Roadmap.pdf>
- [**Wood, 2006**] John Wood (ed.) *European Roadmap for Research Infrastructures: Report 2006*. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 2006. ISBN 92-79-02694-1
ftp://ftp.cordis.europa.eu/pub/esfri/docs/esfri-roadmap-report-26092006_en.pdf

Appendix A Budget

CLARIN-NL 2009-2014 all amounts in M€	preparation 2009 2010			construction 2011 2012			exploitation 2013 2014			all periods 2009 2014		
	<i>labour</i>	<i>other</i>	<i>total</i>	<i>labour</i>	<i>other</i>	<i>total</i>	<i>labour</i>	<i>other</i>	<i>total</i>	<i>labour</i>	<i>other</i>	<i>total</i>
EU-level												
Management and coordination	0.02	0.03	0.05	0.11	0.05	0.16	0.24	0.06	0.30	0.37	0.14	0.51
Technical coordination	0.01	0.02	0.03	0.05	0.03	0.08	0.12	0.04	0.16	0.17	0.09	0.26
Linguistic coordination	0.01	0.01	0.01	0.05	0.03	0.08	0.12	0.04	0.16	0.17	0.08	0.25
Outreach coordination	0.01	0.01	0.02	0.05	0.03	0.08	0.12	0.04	0.16	0.17	0.08	0.26
Internationalisation	0.00	0.01	0.01	0.01	0.01	0.02	0.02	0.02	0.04	0.04	0.04	0.08
Total EU level in M€	0.04	0.08	0.12	0.26	0.15	0.41	0.62	0.20	0.82	0.93	0.43	1.35
NL-level												
Technical construction	0.30	0.05	0.35	0.48	0.07	0.55	0.19	0.02	0.21	0.97	0.14	1.11
Data conversion	0.48	0.06	0.54	0.54	0.10	0.64	0.29	0.05	0.34	1.31	0.21	1.52
Tools and services	0.54	0.07	0.61	0.60	0.08	0.68	0.17	0.04	0.21	1.31	0.19	1.50
User needs and usage cases	0.43	0.06	0.50	0.59	0.09	0.68	0.18	0.02	0.20	1.20	0.17	1.37
Advanced LT services	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
Expertise centres	0.06	0.01	0.07	0.20	0.06	0.27	0.19	0.07	0.26	0.46	0.15	0.61
Dissemination and training	0.12	0.08	0.20	0.19	0.09	0.28	0.12	0.09	0.21	0.43	0.26	0.69
Coordination & management	0.23	0.08	0.30	0.22	0.07	0.29	0.20	0.06	0.26	0.65	0.20	0.85
Total NL level in M€	2.16	0.41	2.57	2.82	0.57	3.39	1.34	0.34	1.69	6.32	1.33	7.65
Grand total in M€	2.20	0.49	2.69	3.08	0.72	3.80	1.97	0.54	2.51	7.25	1.75	9.00

Appendix B Elaboration of the technical infrastructure related goals and tasks

Technical Infrastructure

CLARIN-NL intends to create the technical infrastructure that is needed to provide a sustainable and persistent *eScience* working environment for researchers in the Humanities that want to make use of language resources and technology. This infrastructure will take the form of a Resource Provider Federation that will rely on a Service Oriented Architecture (SOA) and also Grid services (where necessary). The focus on SOA should be appealing, because this approach will avoid costly failures with monolithic ICT projects.

CLARIN-NL will set up and test three (interrelated) kinds of technologies, viz. Federation Technologies, Registry Services and Information Services. Where necessary it will develop missing components to establish an integrated infrastructure.

Federation Technologies will be realized and tested in close collaboration with the leading experts from TERENA, SURFnet, SARA and other agencies. The federation will start with a set of selected centres as service providers and a core group of universities and research institutes as identity providers, i.e. allowing their researchers seamless access to all CLARIN services. In the course of the project the federation will grow by accepting additional identity providers in parallel with the development of the Dutch national identity federation that is currently being constructed by SURFnet. The collaboration with the leading parties in the field of identity federation building will guarantee that eventually all Dutch research institutes that are eligible for NWO funding will be able to access the services provided by the CLARIN resource provider federation. The affiliated researchers, students and other members officially registered at one of the research institutes will be able to access the offered services with a single identity and single log-in.

In accordance with the general CLARIN rules the selected Dutch centres need to fulfil a number of requirements such as to associate their servers with accepted certificates, to install and integrate middleware components such as Shibboleth and to guarantee the quality and accessibility of their services for a certain number of years. With respect to the technical aspects CLARIN-NL will help selected centres to become a fully functional CLARIN resource providing federation. Based on simplified licence models it will be easy to come to an agreement with the Dutch identity federation about the terms of access at the national level. Due to the continuous interaction between TERENA and SURFnet for example, we can assume that decisions about the attributes with which users will be described in the Dutch identity federation will be compliant with the general trends in Europe.

The availability of efficient federation technology will have ramifications to the R&D aimed at the development of a sustainable business model for the use of language resources, with far-reaching implications for novel IPR agreements. Any advantage in this respect will be of high relevance for European initiatives such as the Alliance for Permanent Access for which the harmonization of licence conditions is one of the topics.

Registry Services for different sorts of information (researchers, metadata, PIDs, centres, concepts, relations etc) will have a very important role in the common European LRT market place. In CLARIN-NL these services will be developed under the guidance of the Dutch scientists and technologists who already have leading roles in the LRT community. Beyond the realization of distributed authentication mechanisms which is the core of federation technologies, MPI and INL have already implemented and tested distributed but integrated domains for metadata and persistent identifiers in the DAM-LR project. At the Dutch and European levels centres such as INL and MPI will offer appropriate registry mechanisms and portals. In addition, developing the CLARIN infrastructure will profit from recent standardization efforts in ISO TC37/SC4 (Subcommittee focusing on Language Resource Management) and TEI that are focusing on generic models for linguistic resources types such as lexicons and on frameworks that could help bridging gaps between different vocabularies used. In ISO TC37/SC4 Tilburg University and MPI play major roles, for example in defining the ISO Data Category Registry model, developing the *ISocat* (<http://www.isocat.org/>) data category registry software, and in defining metadata and semantic annotation categories. The latter is based on the experience of earlier initiatives such as SAMPA, EAGLES, IMDI, etc. Despite successful previous efforts, interoperability on the semantic level remains a challenge that needs additional efforts by CLARIN-NL to provide a simple and user friendly framework to create, manipulate and share ontologies that refer as much as possible to registered concepts. Due to the strong involvement of Dutch scientists and technologists in these efforts, it is the intention to make this one of the core efforts of CLARIN-NL and in doing so, maintain the strong position in the worldwide activities. With respect to inter-operability at syntactic level CLARIN-NL will rely as much as possible on generic models such as the Lexical Markup Framework as standardized by ISO, since it can capture a wide variety of lexical resources regardless of different structure and content. Based on 10 years of experience with IMDI and other metadata sets such as Dublin Core, OLAC etc. and a deep understanding of their limitations, CLARIN will develop a flexible infrastructure for component based metadata with the aim to allow describing and registering all language resources and tools. INL, MPI, DANS and Tilburg have the potential to play a major role in defining the new metadata framework, which will be crucial to organize the European and Dutch LRT market place. This new infrastructure will become part of the ISO standardization process.

Language resources and the attendant eScience research tools are by definition dynamic. New concepts, resources and tools will be introduced and existing LRT will be updated, extended and improved. Therefore, we will need to create workflows, procedures and tools for keeping the registries intact and consistent. To manage the variety of objects and versions Persistent Identifiers (PIDs) will play a crucial role in an open research infrastructure. Many details remain to be investigated and defined, which will be one of the tasks in CLARIN-NL. CLARIN-NL will offer such PID registration and resolution services based on the well-known Handle System providing access not only to LRT centres, but also to corresponding centres in other research disciplines.

The success of these registry services depends very much on their seamless integration into the CLARIN infrastructure and its acceptance by researchers. CLARIN-NL, therefore, will spend much effort creating consensus about procedures among a large group of researchers and data providers who often have different backgrounds and different aims. An increasing amount of researchers is recognizing the benefits of registry mechanisms. Therefore, we are confident that we can make important steps forward in motivating researchers to accept and adhere to the procedures and workflows that CLARIN-NL will develop as part of CLARIN-EU. The single most important means for motivating researchers to participate will be offering excellent services.

Information Services in CLARIN will be web services in a Service Oriented Architecture that offer LRT in encapsulated form so that not only humans, but also programs can access them. The encapsulation will guarantee that researchers can re-use existing resources and tools and combine them to new applications. So-called workflow frameworks which are already in use in other disciplines and in industry will not only allow technically versed users to create new powerful applications, but also users who lack the technical skills. CLARIN-NL will carry out the additional research and standardization efforts that are needed to come to a smoothly functioning SOA for LRT. Therefore, it will adopt a stepwise procedure and carry out model projects to study the interfacing problems in great detail. In parallel to web services CLARIN-NL will establish simple to use web sites to allow people to make use of the various services. MPI has extensive experience in building web services for LRT (LMF, DCR, metadata) and in turning existing resources and tools into web services in a SOA framework.

Part of the services will make computational requirements that are well beyond what can be handled by the common comparatively slow internet protocols. Evident cases are the processing of video recordings, part of which may be distributed over multiple sites. Therefore, CLARIN will need to develop an infrastructure for Grid computing. The know-how of SURFnet and the BIGGrid project will be used and the results of national developments will form input for the discussions in CLARIN-EU. Selected Dutch centres will participate in conducting the Grid computation tests. Although Grid computing remains challenging, past experience and performance guarantees that we will be able to develop excellent operational technology and workflows.

User-Oriented Approach While it will be possible to hide the technical and operational complexity of SOA services for the Humanities researchers, we are still facing the problem that future eScience services are inherently complex and that it is impossible to define and fix the functionality of those services once and forever from the very start. Inherently complex services require excellent user interfaces. Therefore, CLARIN-NL will pay due attention to user interface design and to real-world usability tests. In addition, CLARIN-NL will follow a user centred design approach in defining the services, by working closely together with the researchers who will use the services. Special attention will be devoted to novel ways in which the SOA approach can facilitate adding and changing services, tools and resources in the CLARIN infrastructure. Due to the limited funds for these aspects at the European level, CLARIN-NL will focus on these aspects in the construction phase.

IPR and Business Models form another essential aspect of CLARIN, both at the NL and EU level. Here, technical, legal and economic issues are at stake, and decisions at the legal or economic level will affect choices at the technical level. In CLARIN-NL we intend to develop sustainable IPR and Business Models that can be generalized to the European level.

For Humanities research it is essential that scientists have access to the full and raw versions of textual and multimedia documents (rather than to information derived from the documents, such as a list of words). However, full access to the documents raises fundamental problems with respect to property rights. This is not only the case for content producers (print and multimedia) but also for museums, cultural heritage institutes, etc. CLARIN-NL will launch projects aimed at solving these problems. In these projects we will collaborate with relevant organizations and projects at the European and global level, if only because organizations such as the Alliance for Permanent Access need to address the same problems. Eventually, these activities must result in a novel business model that provides access to LRT much in the same way as SURFnet provides the Dutch research community access to the ICT infrastructure.

Access to raw data may incur issues related to privacy protection, for example in the case of personal data collected in language pathology projects. Special access protection needs to be implemented for such 'sensitive' data, and it is a technical and user interface challenge to accomplish this without undue burden for the researchers who are allowed to access those data. Comparable constraints may apply to scientists who are not directly affiliated with a CLARIN institute and need to access some of the data managed by CLARIN. Here too, an integrated set of legal, technical and economic measures must be taken to find the best possible compromise between protecting investments and supporting research,

CLARIN-NL will also need to develop and test-drive the business infrastructure that makes essentially all digital language resources accessible for researchers in the Netherlands (and in the CLARIN-EU context also for researchers in Europe) with a single identity and a single and transparent licence and cost structure. For the development of the latter part we will need contributions from experts in information law and information business. Here too, we see no problems in attracting top-ranking scientists, because of the far-reaching implications of the CLARIN-NL outcomes for developments in the Publishing Industry where (partly) Dutch companies such as Wolters-Kluwer and Reed-Elsevier have high stakes.

Developers' base At this moment the emerging LRT infrastructure is fully dependent on a small number of highly motivated researchers and software engineers. This makes the infrastructure quite vulnerable and brittle. CLARIN-NL aims to educate a much broader base of scientists and engineers who will be able to provide a sustainable and solid infrastructure.

Appendix C CLARIN-NL Initial Partners

Participant	Unit	Acronym	Location	Project leader	Director
Universiteit van Utrecht	UIL-OTS	UU	Utrecht	prof. dr. Jan Odijk	prof.dr Martin Everaert
Universiteit van Utrecht	Landelijke Onderzoeksschool Taalkunde	LOT	Utrecht	prof.dr Henriette de Swart	prof.dr Martin Everaert
Max-Planck-Institute for Psycholinguistics		MPI	Nijmegen	Ir. Peter Wittenburg	prof dr. Ann Cutler
Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren		DBNL	Leiden	Cees Klapwijk	Cees Klapwijk
Instituut voor Nederlandse Lexicologie		INL	Leiden	drs. Remco van Veenendaal	dr. Jeannine Beeken
Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW)	Meertens Instituut	KNAW	Amsterdam	drs. Douwe Zeldenrust	prof.dr. Hans Bennis
Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW)	Huygens Instituut		Den Haag	Dr Karina van Dalen-Oskam	Dr Henk Wals
Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW)	Data Archiving and Networked Services	DANS	Den Haag	Dr. Dirk Roorda	dr. Peter K. Doorn
Radboud Universiteit Nijmegen	Centre for Language and Speech Technology	CLST	Nijmegen	dr. Nelleke Oostdijk	prof.dr. Lou Boves
Radboud Universiteit Nijmegen	Centre for Language Studies	CLS	Nijmegen	prof.dr. Pieter Muysken	prof.dr. Ans van Kemenade
Universiteit van Amsterdam	Intelligent Systems Lab Amsterdam	ISLA	Amsterdam	Prof.dr. Maarten de Rijke	Prof.dr. P.M.A. Sloot
Universiteit van Groningen	Center for Language and Cognition	CLG	Groningen	dr. Erik Tjong Kim Sang	prof.dr.ir. John Nerbonne
Universiteit van Leiden	Centre for Linguistics	LUCL	Leiden	prof.dr. Johan Rooryck	Prof. dr. Jos Schaecken

Participant	Unit	Acronym	Location	Project leader	Director
Universiteit van Tilburg	Tilburg Centre for Creative Computing. Department of Communication and Information Sciences		Tilburg	Prof.dr. Antal van den Bosch	Drs. Lex Oostrom
Universiteit Twente	Human Media Interaction Group	HMI	Twente	Roeland Ordelman	prof.dr. Franciska de Jong
Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW)	Frysk Akademie	FA	Leeuwarden	Dr. Arjen Versloot	Prof.dr. Reinier Salverda
Katholiek Documentatie Centrum		KDC	Nijmegen	dr. Vefie Poels	dr. Lodewijk Winkeler
Veteraneninstituut			Doorn	Stef Scagliola	
Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW)	Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis	IISG	Amsterdam	Drs. T. van der Werf-Davelaar	Prof. Dr Erik-Jan Zürcher
Kennisinstituut sociale en psychische gevolgen van oorlog, vervolging en geweld		COGIS	Utrecht	drs. Frederiek Eggink	drs. Trudy Prins
Internationaal Informatiecentrum en Archief voor de Vrouwenbeweging		IIVAV	Amsterdam	Shan Swarts	Marjet Douze
Koninklijke Bibliotheek Vrije Universiteit		KB VU	Den Haag Amsterdam	drs. Paul Doorenbosch Prof.dr. Piek Vossen	dr. Martin Bossenbroek

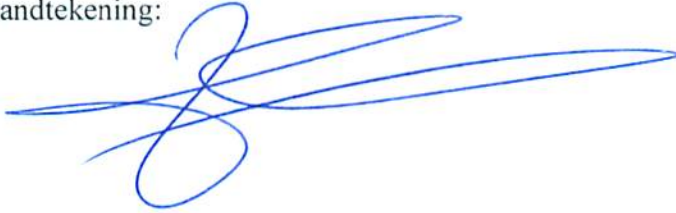
CLARIN-NL Samenwerkingsovereenkomst

Voor de Stichting Instituut voor Nederlandse Lexicologie

dr. Jeannine Beeken

Datum: 23/6/2009

Handtekening:

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

CLARIN-NL Samenwerkingsovereenkomst

Voor de Radboud Universiteit Nijmegen

Prof. dr P. Sars
Decaan Faculteit der Letteren

Datum: 17 augustus 2009

Handtekening:

CLARIN-NL Samenwerkingsovereenkomst

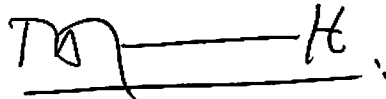
Voor de Stichting Digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren

Prof. Dr. Ton van Haften (voorzitter)

Datum:

27/08/2009

Handtekening:

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'T' followed by a horizontal line and the letter 'H', with a small flourish at the end.

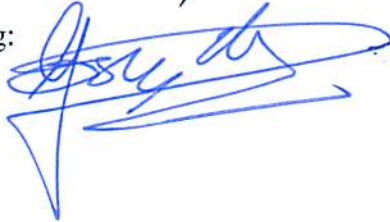
CLARIN-NL Samenwerkingsovereenkomst

Voor Faculteit der Geesteswetenschappen UvA, meer in het bijzonder het ACLC

prof. dr. José van Dijk, decaan

Datum: 16-9-2009

Handtekening:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'José van Dijk', with a large, sweeping flourish underneath.

CLARIN-NL Samenwerkingsovereenkomst

Voor Data Archiving and Networked Services (KNAW)

Dr. Peter Doorn

Datum:

17/9/2009

Handtekening:

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

CLARIN-NL Samenwerkingsovereenkomst

Voor de Universiteit van Groningen

rijksuniversiteit
 groningen

Postbus 72
 9700 AB GRONINGEN

Prof. dr. S. Poppema
 Voorzitter van het College van Bestuur

Datum: 03 SEP. 2009

Handtekening:

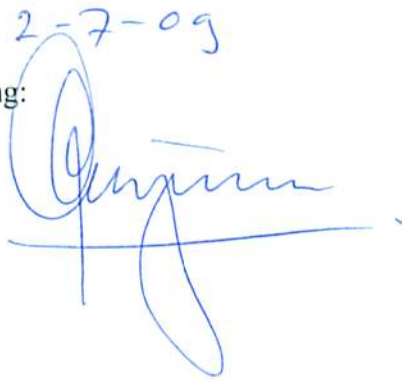
CLARIN-NL Samenwerkingsovereenkomst

Voor de Vereniging voor Christelijk Hoger Onderwijs, Wetenschappelijk Onderzoek en Patiëntenzorg, de Faculteit der Letteren van de Vrije Universiteit)

dr. G.J.M. Nijsten

Datum: 2-7-09

Handtekening:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'G.J.M. Nijsten', with a long horizontal stroke extending to the right.

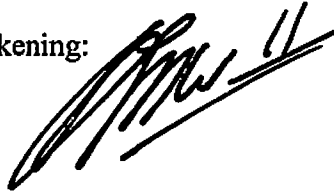
CLARIN-NL Samenwerkingsovereenkomst

Voor Katholiek Documentatie Centrum (Radboud Universiteit), Nijmegen

Dr. L.G.M. (Lodewijk) Winkeler, hoofd KDC

Datum: *2 juli 2009*

Handtekening:

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'L.G.M. Winkeler', written over a horizontal line.

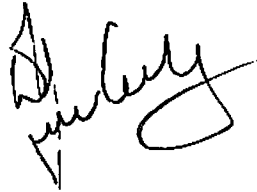
CLARIN-NL Samenwerkingsovereenkomst

Voor het Max Planck Instituut voor Psycholinguïstiek (MPI) te Nijmegen

Prof.Dr. Anne Cutler

Datum: 15.6.2009

Handtekening:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Anne Cutler', written in a cursive style.

CLARIN-NL Samenwerkingsovereenkomst

Voor het Huygens Instituut KNAW

Dr. Henk Wals

Datum: 24 juni 2009

Handtekening:

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

CLARIN-NL Samenwerkingsovereenkomst

Voor het Leiden University Centre of Linguistics (LUCL)

Prof.dr. Maarten Mous

Datum: 24 juni 2009

Handtekening:

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Mous', with a horizontal line underneath it.

CLARIN-NL Samenwerkingsovereenkomst

Voor de Faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit van Tilburg

Prof. dr. A. de Ruijter voor deze bij afwezigheid,
prof. dr. B. van Roermund, wnd. decaan

Datum: 22-06-2009

Handtekening:

CLARIN-NL Samenwerkingsovereenkomst

Voor de Universiteit van Utrecht

Dr. Dirk-Jan. den Boer

Datum: 27/6/09

Handtekening:

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke at the bottom.

Voor de Universiteit Twente

Prof. dr. Peter M.G. Apers

Datum:

Handtekening:

Voor het Meertens Instituut (KNAW)

Prof.dr. Hans Bennis

Datum: 19 juni 2009

Handtekening:

CLARIN-NL Samenwerkingsovereenkomst

Voor de Fryske Akademy (KNAW)

Prof.dr. Reinier Salverda

Datum: 19 / 6 / 09

Handtekening:

A handwritten signature in blue ink, consisting of a circular loop followed by a long, sweeping horizontal stroke that tapers to the right.

CLARIN-NL Samenwerkingsovereenkomst

Voor de Stichting Het Veteraneninstituut

kapitein ter zee van administratie F.J. Marcus
Directeur van de Stichting Het Veteraneninstituut

Datum: 29 september 2009

Handtekening:

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'F.J. Marcus', written over a horizontal line.

CLARIN-NL Samenwerkingsovereenkomst

Voor het Utrecht institute of Linguistics OTS (UIL-OTS)

Prof.dr. Martin Everaert

Datum: 25 juni 2009

Handtekening:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'M. Everaert', written in a cursive style.

CLARIN-NL Samenwerkingsovereenkomst

Voor de Koninklijke Bibliotheek, Den Haag

 Drs. J.S.M. Savenije
Algemeen directeur

Datum: 30-9-2009

Handtekening:

